

NI04_05 Vybrané kapitoly ze současné lingvistiky

21.2.2007

Inleidende les

---

1. De taalkunde vandaag
2. Pragmatische aspecten van taal
3. Sociale aspecten van taal
4. Cognitieve aspecten van taal
5. Nederlands als vreemde taal
6. Thema's voor presentaties
7. Huiswerk

1. De taalkunde vandaag

Jaren 60-70: heroriëntering van de taalkunde: van
taalsysteem naar taalgebruik

1. De taalkunde vandaag

Jaren 60-70: heroriëntering van de taalkunde: van taalsysteem naar taalgebruik

Voorbeeld: „Zinnen en cognitie“ in „Taal in gebruik“

Causatiefconstructies:

De portier liet het brandscherm zakken.

De kritiek deed hen beseffen dat het roer om moest.

= een veroorzaakt gebeuren

2. Pragmatische aspecten van taal

„Ik beloof je morgen op tijd te komen.“

„Zij heeft me beloofd morgen op tijd te komen.“

2. Pragmatische aspecten van taal

„A vy nechcete odebírat Severník?“

„Já bydlím v Líšni.“

2. Pragmatische aspecten van taal

„Kom je morgen naar mijn feest?“

„Nee.“

2. Pragmatische aspecten van taal

„Kom je morgen naar mijn feest?“

„Nee.“

„Ik geef morgen een feest. Het zou leuk zijn als jij ook zou komen.“

„O dank je, maar ik moet morgen helaas naar Praag.“

2. Pragmatische aspecten van taal

„Ik geef morgen een feest. Het zou leuk zijn als jij ook zou komen.“

„O dank je, maar ik moet morgen helaas naar Praag.“

„Ik geef morgen een feest. Het zou leuk zijn als jij ook zou komen.“

„Ja, dat zou leuk zijn.“

3. Sociale aspecten van taal

Voorbeeld

Schrijf een vervolg op dit verhaaltje:

*Professor Huls heeft alweer een boek over de beleefdheidstheorie
gepubliceerd. ...*

4. Cognitieve aspecten van taal

- 4.1. Psychologische aspecten

4. Cognitieve aspecten van taal

- 4.1. Psychologische aspecten

„De vis staat al op tafel, maar de salade zit nog in de koelkast.“

„En de serviëten?“

„Die liggen op de plank boven de tafel.“

4. Cognitieve aspecten van taal

- 4.2. Culturele aspecten

„Je hebt zeker honger. Wil je iets eten?“

„Nee, dank u.“

4. Cognitieve aspecten van taal

- 4.2. Culturele aspecten

„Je hebt zeker honger. Wil je iets eten?“

„Nee, dank u.“

Geachte heer,

Hiermee neem ik ontslag van mijn baan aan uw instelling.

5. Nederlands als vreemde taal (didactiek)

- invloed van de theoriën op de recente ontwikkelingen

5. Thema's voor presentaties

---

1. Taalhandelingen
2. Beleefdheidstheorie
3. Taal en gender
4. Cognitieve linguïstiek
5. Nederlands als vreemde taal

6. Huiswerk tot 28.2.2007

Theo Janssen/Arie Verhagen, *Zinnen en cognitie*, par. 5.1-5.2.2, in: Janssen, Theo (red.), *Taal in gebruik. Een inleiding in de taalwetenschap*. Sdu Uitgevers, 2002. (77-87)